

Warszawa, dnia 07 lutego 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Filip Świtała

SP3.8021.2.2019

ZAWIADOMIENIE O ROZPOCZĘCIU KONSULTACJI PODATKOWYCH

Na podstawie § 5 zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie konsultacji podatkowych (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 czerwca 2017 r., poz. 122) zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji podatkowych w sprawie planowanego wydania objaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.) w zakresie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz w zakresie przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym.

I. CEL KONSULTACJI

Uwzględniając pojawiające się pytania przedsiębiorców oraz ekspertów w zakresie wykładni i stosowania przez organy podatkowe ogólnych przepisów dotyczących przeciwdziałania unikaniu opodatkowania zawartych w Dziale IIIA Ordynacji podatkowej oraz zmiany w tych przepisach, jakie zaczęły obowiązywać z początkiem 2019 r.¹, Ministerstwo Finansów planuje opracować i opublikować objaśnienia podatkowe. Objasnienia podatkowe omawiać będą również przepisy o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym (Dział III Rozdział 6A Ordynacji podatkowej).

Ministerstwo Finansów liczy, że opublikowanie tego dokumentu stanowić będzie element zwiększający przejrzystość tych przepisów dla zainteresowanych podmiotów, w szczególności podatników, organów podatkowych, sędziów oraz doradców podatkowych. Celem konsultacji jest zebranie praktycznych doświadczeń i przykładów dotyczących możliwości stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania z różnych sektorów gospodarki.

Objasnienia podatkowe w zakresie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania mają nakreślać metodologię oceny działania, pod kątem uznania go za unikanie opodatkowania. W szczególności objaśnienia podatkowe będą określać cechy działań lub ich kombinacje, które wskazywałyby na podejmowanie ich z innych powodów niż intencja osiągnięcia korzyści podatkowych. Istotnym celem wydania planowanych objaśnień podatkowych jest zwiększenie pewności prawa dla podatników lub płatników, którzy braliby pod uwagę te objaśnienia, przyjmując określony sposób działania w celu osiągnięcia założonych celów gospodarczych.

Objasnienia będą również odpowiadać na ewentualne wątpliwości zgłoszone w odniesieniu do przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym.

¹ Zmiany wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2193; dalej: **Ustawa**).

II. OPIS ZAGADNIENIA BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM KONSULTACJI

Nasilenie się zjawiska unikania opodatkowania, uszczuplającego wpływy budżetowe, skłoniło ustawodawcę do wprowadzenia do porządku prawnego instrumentu prawnego mającego na celu przeciwdziałanie tego typu procesom – tj. wprowadzenie klauzuli ogólnej przeciwko unikaniu opodatkowania. Przepisy te zostały wprowadzone do Ordynacji podatkowej na podstawie art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 846). Do Ordynacji podatkowej, po dziale III, dodany został dział IIIA zatytułowany "Przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania", rozpoczynający się przepisem art. 119a i nast. Zmiany w tym zakresie weszły w życie z dniem 15 lipca 2016 r.

Lista państw, w których zdecydowano się na wprowadzenie klauzuli ogólnej zapobiegania unikaniu opodatkowania wydłuża się systematycznie. W różnych formach obowiązuje ona m.in. we Francji, Włoszech, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Chinach, USA, Australii, Kanadzie.

Należy zauważyć, że na potrzebę reakcji wobec agresywnych praktyk unikania opodatkowania uwagę zwróciła Komisja Europejska w zaleceniach z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie agresywnego planowania podatkowego². Następnie, uchwalono Dyrektywę Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r., zawierającą wytyczne mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (tzw. Dyrektywa ATAD). Postanowienia wskazanej Dyrektywy odwołują się do prac prowadzonych w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dotyczących erozji bazy podatkowej i przerzucania dochodów (*Base Erosion and Profit Shifting* - BEPS).

Celem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania jest zniechęcenie podatników do podejmowania działań, które choć zgodnie z literą przepisów, zmierzają jedynie bądź głównie do osiągnięcia korzyści podatkowych sprzecznych z celem i przedmiotem tych przepisów. W przypadku zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, Szef Krajowej Administracji Skarbowej ma prawo wydać decyzję, która odbierze taką korzyść podatkową.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. zaczęły obowiązywać zmiany³ w przepisach klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania związane z częściową implementacją ww. Dyrektywy ATAD. Wprowadzone wówczas zmiany miały również na celu zwiększenie efektu prewencyjnego przepisów o klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, doprecyzowanie niektórych ich elementów, wprowadzenie zmian wpływających na poprawę ekonomiki postępowań przeciwko unikaniu opodatkowania oraz doprecyzowanie roli Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Od 1 stycznia 2019 r. wprowadzono również przepisy odnoszące się do dodatkowego zobowiązania podatkowego, które znajdować będą zastosowania m.in. w przypadkach unikania

² C (2012) 8806 (<http://ec.europa.eu>)

³ Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193)

opodatkowania. Ich celem jest wzmocnienie efektu prewencyjnego obowiązujących dotychczas przepisów.

Zmiany, jakie zaczęły obowiązywać z początkiem 2019 r. zmierzają do pełniejszej realizacji wywodzonych z art. 84 Konstytucji RP – zasad sprawiedliwości podatkowej i powszechności opodatkowania oraz mają na celu dalsze ograniczania zjawiska agresywnej optymalizacji podatkowej.

III. ZAKRES KONSULTACJI

Konsultacje polegają na zebraniu opinii osób i podmiotów, które zdecydują się wziąć w nich udział, w celu zgromadzenia uwag i komentarzy, dzięki którym możliwe będzie przygotowanie i opublikowanie możliwie wyczerpujących objaśnień podatkowych dotyczących **stosowania przepisów klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym**.

Ministerstwo Finansów zainteresowane jest zebraniem możliwie szerokiego spektrum uwag dotyczących kierunku stosowania przepisów regulujących klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania oraz przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym. Biorąc jednak pod uwagę cel, jaki ma zostać osiągnięty w efekcie opublikowania przedmiotowych objaśnień podatkowych, Ministerstwo Finansów zainteresowane jest zwłaszcza uzyskaniem w ramach konsultacji komentarzy dotyczących następujących zagadnień:

- wypełnienie w danych okolicznościach przesłanki sztuczności, o której mowa w art. 119c § 1 i §2 Ordynacji podatkowej, w tym wskazanie przykładów i schematów działań, w których przesłanka ta powinna bądź nie powinna być spełniona,
- zakwalifikowanie korzyści podatkowej uzyskiwanej w wyniku określonych działań i schematów postępowania jako: głównej (jednej z głównych), a także sprzecznej z przedmiotem lub celem ustawy podatkowej lub jej przepisu, w tym wskazanie przykładów i schematów działań, w których przesłanki te powinny bądź nie powinny być spełnione,
- zakresu stosowania przepisów pojęcia o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym, w tym zwłaszcza zasad oceny, czy w danej sytuacji podatnik działał w dobrej wierze.

Z przedmiotowych konsultacji wyłączone jest jednak zagadnienie stosowania przepisów dotyczących dodatkowego zobowiązania podatkowego w zakresie innym, niż dotyczącym klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.

Zapraszam, aby respondenci, prezentując swoje stanowisko, wskazali w jego zakresie przykłady orzeczeń, interpretacji podatkowych lub innej praktyki działania w obszarze prawa podatkowego (także międzynarodowego lub zagranicznego), które stanowić mogą ilustrację opisywanego zagadnienia.

Otwarta formuła konsultacji sprawić powinna, że weźmie w nich udział możliwie liczna grupa obywateli i instytucji publicznych oraz prywatnych. Zakres konsultacji nie zostanie ograniczony tylko do zaprezentowanych wyżej zagadnień, jeżeli uważają Państwo za istotne inne zagadnienia, proszę o przedstawienie swoich komentarzy w formule otwartej. Do udziału w konsultacjach podatkowych zapraszam wszystkie osoby i podmioty zainteresowane tą tematyką, w tym w szczególności przedstawicieli środowisk sędziowskich, nauki, przedsiębiorców oraz sektora publicznego. Liczę, że Państwa wiedza z zakresu podatków i doświadczenie w praktycznym stosowaniu tych przepisów oraz wiedza o przebiegu zjawisk gospodarczych pomogą nakreślić zbiektywizowane podejście do oceny poszczególnych okoliczności.

IV. TERMIN I SPOSÓB ZGŁASZANIA OPINII

Konsultacje otwarte są dla wszystkich podmiotów i dostępne są do **końca marca 2019 r.** poprzez zgłoszenia pod adresem e-mail: klauzula.konsultacje@mf.gov.pl.

Możliwe jest także wysłanie odpowiedzi na konsultacje drogą pocztową na adres:

Sekretariat Departamentu Systemu Podatkowego
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Ministerstwo Finansów będzie wdzięczne za dołączenie do odpowiedzi na konsultacje wersji edytowalnej zgłaszanych uwag (np. płytę CD z plikiem w wersji edytowalnej w przypadku wysyłki drogą pocztową).

Analizie będą poddawane jedynie opinie zawierające szczegółowe uzasadnienie przedstawianych propozycji. Ministerstwo Finansów zastrzega sobie prawo do opublikowania nadesłanych opinii na stronie internetowej MF w dziale „Działalność” w zakładce „Konsultacje podatkowe” dostępnej pod linkiem: <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/konsultacje-podatkowe>.

Przesłanie opinii oznacza zgodę na publikacji zarówno samej opinii, jak i danych podmiotu zgłaszającego opinię, za wyjątkiem danych osobowych.

Informuję, że w przypadku osób fizycznych koniecznym warunkiem uwzględnienia ich opinii w toku konsultacji podatkowych jest wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych. Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych zostały zamieszczone w dołączonej *Klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych na podstawie obowiązku prawnego ciążącego na administratorze*.

V. SPOTKANIE KONSULTACYJNE

W trakcie konsultacji planowane jest zorganizowanie minimum jednego spotkania konsultacyjnego z osobami i przedstawicielami zainteresowanych podmiotów. Celem spotkania będzie dyskusja nad obszarami i kierunkami wydania planowanych objaśnień podatkowych.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w planowanym spotkaniu mogą przesłać swoje zgłoszenie (poprzez podanie swojego imienia i nazwiska) do **3 marca 2019 r.** na adres: klauzula.konsultacje@mf.gov.pl oraz zamieszczenie w treści e-maila następującej formuły:

„Zgłaszam zainteresowanie wzięciem udziału w spotkaniu roboczym dotyczącym konsultacji podatkowych w sprawie planowanych objaśnień dotyczących stosowania przepisów o klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym.

Zapoznałam/em się z klauzulą informacyjną.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie i administrowanie moimi danymi przez Ministerstwo Finansów na potrzeby konsultacji podatkowych w sprawie planowanych objaśnień dotyczących stosowania przepisów o klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie i administrowanie moimi danymi przez Ministerstwo Finansów w przyszłości na potrzeby dalszych działań w ramach konsultacji podatkowych w sprawie planowanych objaśnień dotyczących stosowania przepisów o klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym. Jednocześnie oświadczam, że zostałam/em poinformowana/y, że mam prawo dostępu do treści swoich danych, prawo ich poprawiania, prawo sprzeciwu wobec ich przetwarzania w wyżej opisanym celu oraz wobec przekazywania danych innym podmiotom, a także prawo zażądania zaprzestania przetwarzania moich danych osobowych”.

Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Filip Świtała
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/